

Rauhanturvaajat eivät uhkaa sotiemme veteraanien asemaa

Tammikuussa uutisoitiin rauhanturvaajien kriisinhallintaveteraanistatuksesta. Uutisointi perustui kesäkuussa 2013 aloitettuun kriisinhallinnan veteraaniohjelmaan. Viime vuoden maaliskuussa puolustusministeri Carl Haglund hyväksyi ohjelmalle jatkoa vuosille 2016-2019. Ohjelma myös julkistettiin tuossa yhteydessä. Ohjelmassa korostuu erityisesti kriisinhallintatehtävissä toimivien psykososiaalisen tuen kehittäminen.

Ohjelmaan sisältyy myös mainittu kriisinhallintaveteraanistatus. Statuksen luomisen tarkoituksena on vakiinnuttaa kansainvälisen esimerkin mukaisesti kriisinhallintaveteraanikäsité, kehittää kansallista tunnustusta sekä tukea palveluksen jälkeistä sopeutumista normaaliin hyvään elämään kotimaassa. Konkreettisenä tunnustuksena ja tunnuksena puolustusministeriö tulee jakamaan erityisen kriisinhallintaveteraanikortin. Kortin jakaminen aloitetaan tulevana syksynä. Puolustusvoimat yhdessä Rauhanturvaajaliiton kanssa aloittaa kuluvana vuonna neuvottelut korttiin sisältyvistä etuuksista.

Sotiemme veteraanit omassa luokassaan

Kriisinhallintaveteraaniohjelmaan sisältyvät tukitoimet toteutetaan erillisinä ja erillisin resurssein sotiemme veteraanien tukitoimista. Sotiemme veteraanisukupolvi pelasti aikanaan maamme vapauden ja rakensi sodissa runnellun maan uuteen kukoistukseen. He ovat uhrauksillaan ansainneet pysyvän kunniakansalaisen aseman. He ovat myös vaatimattomat etuutensa ansainneet.

Rauhanturvaajien tausta on toinen. He ovat palvelukseen lähtiessään halunneet antaa vapaa-

ehtoisen panoksensa isänmaalle, kun valtion ylin johto on päättänyt Suomen osallistumisesta kansainväliseen vastuuseen. Samalla he ovat ottaneet henkilökohtaisen riskin, joka koskettaa myös rauhanturvaajien läheisiä. Yksilön että yhteiskunnan etu on, että kotiutuva kriisinhallintaveteraani saa tarvittaessa asianmukaista tukea, joka auttaa sopeutumaan kotimaan elämään työkykyisenä veronmaksajana. Kriisinhallintaveteraanikäsitetä ei rinnasteta sotiemme veteraanien veteraaniasemaan.

Pääosa sopeutuu vaikeuksista kotimaan elämään

Entisiä suomalaisia rauhanturvaajia on noin 45 000. Lukumäärä ei nykyisillä osallistumisvahvuuksilla kasva. Vanhimmat kriisinhallintaveteraanit ovat yli 90-vuotiaita. Palveluksen aikana menehtyneitä on 49 ja palveluksessa vakavammin fyysisesti vammautuneita noin 30. Psykkisistä oireista kärsivien lukumäärä ei ole tiedossa. Pääosa kotiutuneista sopeutuu kotimaan elämään ilman järeitä tukitoimia. Operaation aikaisista tapahtumista riippuen osa on myös ammattimaisten jälkihoitotoimien tarpeessa. Rauhanturvaajaliiton tehtävänä on kehittää ja ylläpitää hyvin toimivaa vertaistukijärjestelmää, jolla täydennetään viranomaisten lakisääteistä tukea.

Rauhanturvaajaliiton jäsenyhdistykset jatkavat edelleen sotiemme veteraanien tukemista muun muassa talkootöin, kuljetuksin ja tarjoiluun niin kauan kuin tarvetta on. Tähän toimintaan liitto saa säätiötukea.

Paavo Kiljunen

Suomen Rauhanturvaajaliiton
puheenjohtaja

Suomen Sotaveteraaniliiton
neuvottelukunnan jäsen